

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 16C/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315200147
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2016:4315200147.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, pred sudkyňou JUDr. Lenkou Kostolanskou, v právnej veci navrhovateľa: Friendly Finance Slovakia, s.r.o., so sídlom Košice, Hlavná 104, IČO: 47 243 368, zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, so sídlom Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO: 40 887 481, proti odporcovi: T. V.U., Z.. XX. XX. XXXX, B. A. XXX, toho času na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou M. O., I. H. Q. E., o zaplatenie 415,65 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 270 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 270 eur od 16. 03. 2013 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania, pozostávajúcu zo sumy 7,35 eura za súdny poplatok z návrhu a zo sumy 22,75 eura za trovy právneho zastúpenia, právneho zástupcovi navrhovateľa, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 09. 01. 2015 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 415,65 eura s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že medzi účastníkmi konania došlo dňa 13. 02. 2013 k uzatvoreniu Rámcovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb a zároveň Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, a to tým, že odporca prijal návrh Rámcovej zmluvy a Zmluvy zo strany navrhovateľa v súlade s čl. III bod 3 Rámcovej zmluvy, na základe ktorých navrhovateľ poskytol odporcovi krátkodobý bezúčelový, bezúročný úver vo výške 270 eur, o čom navrhovateľ priložil výpis z bankového účtu. Odporca sa zaviazal navrhovateľovi vrátiť celkovú čiastku 350,65 eura, ktorú tvorí súčet poskytnutého úveru a celkových nákladov (príslušenstvo) za poskytnutie úveru vyjadrených pevnou sumou vo výške 80,65 eura. Úver s príslušenstvom sa stal splatný dňa 15. 03. 2013. Nakoľko odporca nevrátil dlžnú sumu v lehote splatnosti, navrhovateľ si uplatňuje aj zákonné úroky z omeškania a to vo výške 5,75 % ročne zo sumy 350,65 eura odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti až do zaplatenia. Okrem toho navrhovateľ si uplatnil aj náhradu skutočne vynaložených nákladov v celkovej výške 65 eur, teda celkový nárok navrhovateľa predstavoval sumu 415,65 eura s príslušenstvom a trovami konania.

Súd vo veci najskôr rozhodol platobným rozkazom zo dňa 20. marca 2015 č.k. 16C/2/2015-23, ktorý sa však nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk, preto uznesením zo dňa 29. 02. 2016 č.k. 16C/2/2015-46 súd zrušil platobný rozkaz, ako aj ustanovil odporcovi opatrovníčku na ochranu jeho záujmov.

Následne vo veci súd rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP v spojení s § 200ea OSP a rozsudok verejne vyhlásil podľa § 156 ods. 1 OSP dňa 18. 05. 2016.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový a právny stav:

Z Rámcovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi vyplýva, že navrhovateľ spotrebiteľský úver poskytuje prostriedkami diaľkovej komunikácie podľa zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako krátkodobý bezúčelový úver. Rámcová zmluva upravuje rámcovo práva a povinnosti zmluvných strán bližšie upravených v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru a v Dohodách o zmene dohodnutých podmienok. V rámcovej zmluve v čl. III. sú bližšie upravené podmienky uzatvorenia zmluvy, pričom Rámcová zmluva a zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom vyjadrenia súhlasu s textom rámcovej zmluvy, zmluvy a jej prípadných príloh. Na základe uzatvorenej zmluvy sa veriteľ zaväzuje poskytnúť klientovi úver na bankový účet klienta najneskôr v nasledujúci pracovný deň po uzatvorení zmluvy. Závazok veriteľa poskytnúť úver sa považuje za splnený odpísaním peňažných prostriedkov vo výške úveru z bankového účtu veriteľa v prospech bankového účtu klienta. Ďalej Rámcová zmluva upravuje, že úver sa poskytuje ako bezúročný, v prípade omeškania je klient povinný zaplatiť veriteľovi skutočne vynaložené náklady spojené s ich vymáhaním, a to personálne náklady, náklady za prevádzku kancelárie, náklady za telefonické výzvy, SMS, e-mailové správy, písomné výzvy a ďalšie náklady. Tieto sú bližšie upravené v bode IV. bod 5 Rámcovej zmluvy. Úver je krátkodobým bezúčelovým úverom s lehotou splatnosti najviac 31 dní a je poskytnutý jednorázovo v celej výške. Dlžník sa zaväzuje úver splatiť v jednej splátke s príslušenstvom, pričom záväzok dlžníka uhradiť splátku sa považuje za splnený pripísaním peňažných prostriedkov na účet veriteľa. V Rámcovej zmluve sú ďalej upravené podmienky zmeny a ukončenia Rámcovej zmluvy a Zmluvy.

Zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 13. 02. 2013 vyplýva, že navrhovateľ ako veriteľ sa na základe Rámcovej zmluvy a zmluvy zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi krátkodobý, bezúročný úver vo výške 270,- eur s jednorázovým čerpaním, bezhotovostným prevodom z účtu v banke veriteľa na účet spotrebiteľa najneskôr v nasledujúci pracovný deň po uzatvorení zmluvy a spotrebiteľ sa zaväzuje vrátiť veriteľovi úver s príslušenstvom v celkovej výške 350,65 eura bezhotovostne na bankový účet veriteľa. RPMN je vo výške 418%, celkové náklady spotrebiteľa sú tvorené poplatkom za poskytnutie úveru v sume 80,65 eura. Celková čiastka, ktorú je povinný spotrebiteľ zaplatiť je vo výške 350,65 eura.

Z výpisu z účtu navrhovateľa vyplýva, že dňa 13. 02. 2013 bola vykonaná transakcia- príkaz na úhradu sumy 270,- eur na účet odporcu uvádzaný v zmluve s lehotou splatnosti do 15. 03. 2013.

Upomienkou o nezaplátí pohľadávky vo výške 365,70 eura zo dňa 20. 03. 2013 bol odporca vyzvaný na zaplatenie sumy 365,70 eura s tým, že náklady spojené s touto upomienkou sú v sume 15,- eur. Urgenciou nezaplátenej pohľadávky vo výške 375,70 eura zo dňa 24. 03. 2013 vyzval odporcu na zaplatenie sumy 375,70 eura spolu s nákladmi spojenými s urgenciou vo výške 10,- eur. Upozornením na hrozbu exekúcie zo dňa 31. 03. 2013 bol odporca vyzývaný na zaplatenie sumy 385,70 eura s tým, že náklady spojené s týmto upozornením sú v sume 10,- eur. Dňa 07. 04. 2013 bola odporcovi zaslaná Posledná výzva s celkovou dlžnou sumou 410,70 eura, v rámci ktorej boli započítané administratívne náklady spojené s konaním vymáhania vo výške 30 eur.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 266/2005 Z. z.“), zmluvou na diaľku je zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 266/2005 Z. z., spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzatvorení a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 266/2005 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, na zmluvy na diaľku a na právne vzťahy, ktoré z nich vzniknú, sa vzťahujú osobitné predpisy.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 6 až 8, § 9 ods. 1, 2, 9 a 10, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku;

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobia prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a vyššie uvedených zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný. V konaní nebolo sporné, že dňa 13. 02. 2013 uzavreli účastníci konania zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a Občianskeho zákonníka. Ako vyplývalo z návrhu a tiež z čl. III. Rámcovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb, zmluvu uzatvárajú účastníci na základe žiadosti o poskytnutie úveru spotrebiteľa vo forme formulára prístupného na adrese internetového sídla veriteľa v časti užívateľského účtu spotrebiteľa. Požiadať o úver je oprávnený spotrebiteľ zaregistrovaný u veriteľa na internetovej stránke veriteľa, ktorému bol vytvorený užívateľský účet v súlade s podmienkami vytvorenia užívateľského účtu. Rámcová zmluva a zmluva sa považujú za uzavreté momentom prijatia písomného súhlasu s návrhom rámcovej zmluvy, zmluvy a jej príloh klientom elektronickou poštou. Uzavretím zmluvy spotrebiteľ potvrdzuje, že bol oboznámený s informáciami o podmienkach spotrebiteľského úveru. Rámcová zmluva a zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom vyjadrenia súhlasu s textom zmlúv a jej prípadných príloh. Z uvedeného teda vyplýva, že v danom prípade išlo o zmluvu o úvere a nie zmluvu o pôžičke, pretože zo zmluvy vznikol veriteľovi záväzok poskytnúť klientovi úver za dohodnutých podmienok (čl. III. bod 6 Rámcovej zmluvy). Následne sa súd zaoberal obsahovými náležitosťami zmluvy a to nielen podľa zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, ale aj podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení v čase uzavretia zmluvy a to konkrétne ustanoveniami § 9 ods. 1, 2 a zistil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere v spojitosti s Rámcovou zmluvou obsahujú všetky zákonom predpokladané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Napriek tomu je však potrebné považovať úver za bezúročný a to z dôvodu, že pri prepočte RPMN súd zistil, že údaj uvedený v zmluve, t.j. 418% je nesprávny, pretože správne malo byť uvedené 2.171,71 %. K uvedenému údaju dospel vtedy, keď porovnal výšku pôžičky, výšku splátky spolu s odplatom za

poskytnutie úveru v zmysle prílohy č. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Vzhľadom na absenciu správneho údaja v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

S poukazom na uvedené odporca je povinný vrátiť len úverovú istinu 270 eur a nie aj sumu 80,65 eura, predstavujúcu poplatky za poskytnutie úveru.

Okrem toho súd nepriznal navrhovateľovi ani náhradu za skutočne vynaložené náklady v celkovej uplatnenej výške 65,- eur, ktoré si navrhovateľ uplatnil v zmysle čl. IV bod 5 Rámcovej zmluvy.

Z článku IV bod 5 Rámcovej zmluvy pritom vyplýva, že „v prípade omeškania klienta so splátkami úveru je klient povinný zaplatiť veriteľovi skutočne vynaložené náklady spojené s ich vymáhaním. Konkrétne sa jedná o súvisiace personálne náklady, náklady za prevádzku kancelárie, náklady za telefonické výzvy, SMS, e-mailové správy, písomné výzvy, ako aj ďalšie náklady vynaložené veriteľom z dôvodu omeškania. Tieto náklady sú vyrátané nasledovne: Spracovanie a urgencie pri omeškaní s úhradou úveru vrátane vypracovania prvej upomienky: celkové náklady vo výške 15,- eur, Spracovanie a urgencie pri omeškaní s úhradou úveru vrátane vypracovania druhej upomienky: celkové náklady vo výške ďalších 10,- eur, Spracovanie a urgencie pri omeškaní s úhradou úveru vrátane vypracovania tretej upomienky: celkové náklady vo výške ďalších 10,- eur, Spracovanie a urgencie pri omeškaní s úhradou úveru vrátane vypracovania štvrtej upomienky a prípravy prípadu na predanie externej inkasnej spoločnosti: celkové náklady vo výške ďalších 30,-eur“.

Napriek tomu, že navrhovateľ súdu predložil vyššie spomenuté urgencie a upomienky, súd nemal za preukázané, či vôbec a akým spôsobom doručil navrhovateľ urgencie a upomienky odporcovi. Navyše, súd považoval Zmluvné dojednanie o nákladoch spojených s vymáhaním obsiahnuté v článku IV bod 5 Rámcovej zmluvy za neplatné a to z dôvodu, že v týchto dojednaniach ide o plnenie, ktorému nezodpovedajú reálne vynaložené náklady, a preto sa na nich spotrebiteľ nemôže podieľať. Pokiaľ si navrhovateľ ako veriteľ zakomponoval do Rámcovej zmluvy uvedené plnenie, nejde o individuálne zmluvné dojednanie, pretože sú obsiahnuté v rámcovej zmluve pre rovnaké typy úverov a aj vzhľadom na okolnosti uzatvárania zmluvy je zrejmé, že odporca ako spotrebiteľ tvorbu tohto zmluvného dojednania nemohol nijako ovplyvniť. Navrhovateľ nepreukázal skutočne vynaložené náklady spojené s vymáhaním, teda aké konkrétne personálne náklady, náklady za prevádzku kancelárie, telefonické výzvy a iné mu vznikli z dôvodu omeškania klienta. Okrem toho veriteľ môže doručovať uvedené výzvy aj na internetovú adresu dlžníka, s čím nemôže mať spojené takmer žiadne náklady (čl. VII bod 1 Rámcovej zmluvy). Navyše, v danom prípade ide o bežnú evidenciu a správu úveru, ako aj bolo v rozpore s obchodným konaním, aby navrhovateľ v krátkej dobe štyrmi podaniami upozorňoval odporcu na neuhradenie dlžnej sumy a za každú túto upomienku požadoval sumu minimálne 10 eur, pričom nepreukázal ani jej doručenie odporcovi. Navyiac, suma upomienok predstavovala 15 % zo žalovanej sumy. Zhrnúc uvedené, súd považoval takéto sankcie aj za neprimeranú zmluvnú podmienku, nakoľko išlo o neprimerané sankcionovanie spojené s omeškaním dlžníka podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, teda neplatne zmluvné dojednanie v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom k uvedenému súd odporcu zaviazal zaplatiť dlžnú sumu 270 eur a vo zvyšnej časti nárok navrhovateľa zamietol ako nedôvodný. Keďže odporca neuhradil žiadnu sumu, navrhovateľovi patrí aj úrok z omeškania zo sumy 270,- eur, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru (úver splatný dňa 15. 03. 2013), t. j. odo dňa 16. 03. 2013 do zaplatenia, a to v zákonnej výške 5,75 % ročne zo sumy 270,- eur v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v platnom znení.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že navrhovateľ mal úspech len čiastočný a to v rozsahu 30% (65% úspech - 35% neúspech), a preto navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 7,35 eura za súdny poplatok z návrhu (30% zo sumy 24,50 eura) a zo sumy 22,75 eura za trovy právneho zastúpenia (30% zo sumy 75,84 eura). Trovy právneho zastúpenia pritom pozostávali z dvoch úkonov právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd) á 29,88 eura a dvoch režijných paušálov po 8,04 eura. Odporca je povinný zaplatiť náhradu trov konania právneho zástupcovi navrhovateľa podľa § 149 ods. 1 OSP v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, na Okresnom súde Levice.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.